

EXEMPLU EXAMEN GÂNDIRE CRITICĂ – ADMITERE LA PSIHOLOGIE, UNIVERSITATEA PETROL-GAZE DIN PLOIEȘTI

Ce evaluează testul de gândire critică?

1. Analiza argumentelor

- Capacitatea de a identifica premise și concluzii
- Deosebirea între afirmații valide și sofisme (erori logice)
- Ex: *Dacă X susține un punct de vedere, îl poți evalua fără a-i respinge persoana?*

2. Detectarea erorilor de raționament

- Recunoașterea greșelilor logice precum:
 - ad hominem
 - apel la autoritate
 - circularitate
 - falsă dilemă
- Ex: *Este valid să tragi o concluzie doar pentru că „așa spune toată lumea”?*

3. Inferență și deducție logică

- Aplicarea regulilor de logică pentru a deduce concluzii corecte
- Ex: *Toți studenții învață. Andrei este student. Deci...*

4. Evaluarea relevanței și fiabilității surselor

- Stabilirea valorii informative a unei surse
- Ex: *Ce sursă e mai credibilă pentru un fapt medical: un influencer sau un jurnal științific?*

5. Identificarea biasurilor cognitive

- Bias de confirmare
- Bias de disponibilitate
- Bias retrospectiv
- Ex: *O persoană care ține minte doar cazurile în care a avut dreptate – ce bias are?*

6. Analiza și interpretarea informației

- Extragerea concluziilor din grafice, tabele, texte scurte
- Ex: *Ce concluzie reiese dintr-un grafic cu scoruri pe grupe de vârstă?*

7. Rezolvarea de probleme prin raționament

- Rezolvări de tip puzzle logic, șiruri numerice, relații între obiecte
- Ex: *Ce urmează în șirul: 2, 4, 8, 16...?*

INSTRUCȚIUNI

Citiți cu atenție enunțurile și alegeți răspunsul corect pentru situațiile propuse. Există un singur răspuns corect.

TEST Gândire Critică - exemplu

1. [Erori de raționament] „Dacă nu alegi acest program de studii, nu vei avea succes.”

A. Ad hominem

B. Apel la frică

C. Falsă dilemă

D. Apel la ignoranță

✓ Răspuns corect: C

Explicație: Reducerea alegerilor doar la două opțiuni – falsă dilemă.

2. [Evaluarea surselor] O sursă este credibilă dacă:

A. Are multe comentarii pozitive.

B. Este validată de experți.

C. E promovată de influenceri.

D. Este scurtă și ușor de citit.

✓ Răspuns corect: B

Explicație: Validarea de către experți este esențială pentru credibilitate.

3. [Analiza argumentelor] Toți studenții la psihologie studiază gândirea critică. Ana este studentă la psihologie. Ce deducem?

A. Ana studiază gândirea critică.

B. Ana predă gândire critică.

C. Ana e la altă facultate.

D. Ana nu învață logică.

✓ Răspuns corect: A

Explicație: Este o deducție logică directă din premisă.

4. [Rezolvare probleme] Ce urmează în șirul: 2, 4, 8, 16, ...?

A. 24

B. 30

C. 32

D. 36

✓ Răspuns corect: C

Explicație: Fiecare termen se dublează: progresie geometrică.

5. [Bias cognitiv] După aflarea rezultatului, cineva spune: „Știam că așa va fi!”

A. Bias de confirmare

B. Bias retrospectiv

C. Bias de disponibilitate

D. Bias de negativitate

✓ Răspuns corect: B

Explicație: Tendința de a considera rezultatul ca previzibil după ce s-a produs.

6. [Erori de raționament] „Trebuie să fie adevărat, altfel cineva l-ar fi contrazis.” Ce eroare logică este?

A. Apel la ignoranță

B. Apel la autoritate

C. Falsă dilemă

D. Circularitate

✓ Răspuns corect: A

Explicație: Se consideră adevărat doar pentru că nu a fost infirmat.

7. [Erori de raționament] „Nu poți fi un bun cercetător pentru că ești prea tânăr.”

A. Ad hominem

B. Falsă dilemă

C. Apel la frică

D. Apel la ignoranță

✓ Răspuns corect: A

Explicație: Se atacă persoana, nu ideea sau competența.

8. [Rezolvare probleme] Ce figură urmează: cerc, pătrat, cerc, pătrat, ...?

A. Triunghi

B. Cerc

C. Romb

D. Hexagon

✓ Răspuns corect: B

Explicație: Se repetă alternanța cerc – pătrat.

9. [Evaluarea surselor] Ce aspect NU garantează calitatea unei surse?

A. Popularitatea autorului

B. Expertiza autorului

C. Recenzia de specialitate

D. Citarea surselor originale

✓ Răspuns corect: A

Explicație: Popularitatea nu implică rigurozitate sau adevăr.

10. [Interpretare] Diagrama arată că performanța academică scade când timpul petrecut pe rețele sociale crește. Concluzie?

A. Rețelele sociale distrug educația.

B. Tinerii nu mai învață.

C. Există o corelație negativă între social media și performanță.

D. Școala e inefficientă.

✓ Răspuns corect: C

Explicație: Este corect să afirmăm o corelație negativă, nu cauzalitate.

11. [Deducție logică] Toate păsările au pene. Vulturul este pasăre. Ce urmează?

- A. Vulturul are pene.
- B. Vulturul nu zboară.
- C. Vulturul e animal de companie.
- D. Vulturul e mamifer.

✓ Răspuns corect: A

Explicație: Deducție validă bazată pe clasă biologică.

12. [Bias cognitiv] Ion își amintește doar cazurile când a avut dreptate. Ce bias apare?

- A. Bias de confirmare
- B. Bias retrospectiv
- C. Bias de autoritate
- D. Bias de ancorare

✓ Răspuns corect: A

Explicație: Tendința de a selecta doar datele care confirmă convingerile proprii.

13. [Deducție logică] Toți câinii sunt mamifere. Rex este câine. Ce deducem?

- A. Rex este mamifer.
- B. Rex e pisică.
- C. Rex nu are blană.
- D. Rex este om.

✓ Răspuns corect: A

Explicație: Deducție clasică: incluziune în categorie superioară.

14. [Interpretare] Un tabel arată: cei care practică sport au scoruri cognitive mai mari. Ce deducem?

- A. Sportul îmbunătățește inteligența.
- B. Corelație pozitivă între sport și cogniție.
- C. Cei care fac sport au IQ mai mic.
- D. Sportul nu influențează nimic.

✓ Răspuns corect: B

Explicație: Este acceptabil să afirmăm o corelație statistică.

15. [Deducție logică] Toate ființele umane sunt muritoare. Socrate este om. Ce urmează?

- A. Socrate este muritor.
- B. Socrate este zeu.
- C. Socrate e nemuritor.
- D. Socrate e animal.

✓ Răspuns corect: A

Explicație: Deducție validă din premise universale.

16. [Analiza argumentelor] Toți oamenii care dorm suficient sunt odihniți. Maria nu este odihnită. Ce deducem?

- A. Maria a dormit mult.
- B. Maria nu a dormit suficient.
- C. Maria e bolnavă.
- D. Maria s-a trezit devreme.

✓ Răspuns corect: B

Explicație: Se neagă consecventul $\rightarrow$ se poate nega antecedentul (modus tollens).

17. [Evaluarea surselor] Care dintre următoarele este o sursă academică de încredere?

- A. Articol peer-reviewed
- B. Blog personal
- C. Podcast de opinie

D. Postare virală

✓ Răspuns corect: A

Explicație: Sursa academică validată științific prin peer-review.

18. [Bias cognitiv] După o întâmplare negativă, Paul crede că totul va merge prost. Ce bias e?

A. Optimism

B. Negativitate

C. Ancorare

D. Disponibilitate

✓ Răspuns corect: B

Explicație: Evenimentele negative sunt supraestimate față de cele pozitive.

19. [Interpretare] Graficul arată că elevii care dorm mai mult au rezultate mai bune. Ce concluzie este validă?

A. Somnul produce inteligență.

B. Notele mari cauzează somnul.

C. Există o corelație între somn și rezultate.

D. Elevii deștepți dorm mult.

✓ Răspuns corect: C

Explicație: Poate fi afirmată o corelație, dar nu cauzalitate.

20. [Analiza argumentelor] Toți părinții își iubesc copiii. Andrei este părinte. Ce deducem?

A. Andrei își iubește copiii.

B. Andrei are mulți copii.

C. Andrei e bunic.

D. Andrei e singur.

✓ Răspuns corect: A

Explicație: Raționament deductiv pe bază de apartenență la categorie.